

DE VENNOOTSCHAP BACK TO BASICS

Vennootschap opdoeken (of toch nog zinvol?)

De twee voornaamste voordelen om te werken met een vennootschap voor uw activiteiten zijn enerzijds de creatie van een aparte rechtspersoon (juridisch) en anderzijds de lagere tarieven in de vennootschapsbelasting (fiscaal).

Door de opeenvolgende begrotingsmaatregelen van de regering Di Rupo hebben vennootschappen een flink stuk van hun fiscale aantrekkingskracht ingeboet.

De vennootschap is nog steeds fiscaal interessant voor ondernemingen die de winsten investeren. Voor ondernemers die alle winst uitkeren naar de privé-sfeer, zijn de fiscale voordelen beperkt (afhankelijk van de specifieke situatie), zoals onderstaand schema illustreert op basis van een inkomen van 100.

Ondernemers en vrije beroepers die anno 2014 overwegen om een vennootschap op te richten, handelen dus niet in de eerste plaats vanuit puur fiscale beweegredenen. De vraag stelt zich dan ook of de juridische voordelen de vennootschap nog voldoende interessant maken, of u uw vennootschap best over boord gooit.

Basiskennmerken vennootschap

Om dit juist te kaderen moeten we terug naar de basis van het concept "vennootschap".

a) Afgescheiden vermogen

De meeste vennootschapsvormen hebben rechtspersoonlijkheid. Dit betekent dat de vennootschap een afzonderlijke persoon is in het juridisch verkeer die rechtshandelingen kan stellen.

Op deze manier wordt bij de oprichting van een vennootschap een *specifiek vermogen* afgescheiden van het privé-vermogen en exclusief bestemd voor de bedrijfsvoering. Dit opent planningsopportuniteiten daar de ondernemer een optimale inkomstenmix kan nastreven (o.a. roerende inkomsten, onroerende inkomsten en bedrijfsinkomsten). De ondernemer kan contracten sluiten met zijn eigen vennootschap. Financiële planning is gemakkelijker met twee dan alleen.

b) Continuïteit door middel van het bestuursorgaan

De vennootschap met rechtspersoonlijkheid wordt stevig verankerd in het economisch weefsel. Er is een juridische structuur, met wettelijk georganiseerde bestuursorganen, waarin ook derden betrokken kunnen worden als bestuurder of directeur. Op die manier staat de vennootschapsstructuur garant voor de continuïteit van de onderneming en dit in tegenstelling tot de eenmanszaak die ophoudt te bestaan indien de uitbater ervan verdwijnt.

Uitkering aan natuurlijke persoon	
Dividend	100,00
-vennootschapsbelasting (33,99%)	-33,99
- roerende voorheffing (25%)	-16,50
NETTO DIVIDEND	49,51
Bezoldiging zaakvoerder	100,00
- sociale bijdrage (bv. 14,16%)	-14,16
- personenbelasting (bv. 45%)	-38,63
NETTO WEDDE	47,21

Het bestuursorgaan van een vennootschap (zaakvoerder of raad van bestuur) kan blijven functioneren ook al zijn er onderliggende meningsverschillen tussen aandeelhouders.

c) Aansprakelijkheidsbeperking

Het orgelpunt van het vennootschapsrecht is de aansprakelijkheidsbeperking voor vennootschappen met **volkomen rechtspersoonlijkheid** (BVBA, CVBA of NV). Een natuurlijke persoon (eenmanszaak) staat met heel zijn vermogen garant voor zijn schulden. De vennoten van een BVBA, een CVBA of een NV zijn door de beperkte aansprakelijkheid van deze vennootschapsvormen niet persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de vennootschap.

Op die manier kan de ondernemer zijn privé-vermogen afschermen van het ondernemingsrisico en blijft het persoonlijke vermogen van de aandeelhouder in principe buiten schot indien het fout afloopt met de onderneming.

Vennoten van minder strikt gereguleerde vennootschapsvormen, zoals de V.O.F. of de gewone Comm.V. kunnen niet genieten van het voordeel van de aansprakelijkheidsbeperking. Gezien de huidige fiscale context is het nut van deze vennootschapsvormen in vele situaties dan ook sterk afgenomen. Door te werken met een vennootschap met "volkomen" rechtspersoonlijkheid zullen claims het privé-vermogen van de ondernemer in principe niet aantasten.

Tegenover de aansprakelijkheidsbeperking staan wel een aantal extra verplichtingen, onder meer de publicatie van de jaarrekening, waardoor derden zicht krijgen op de kredietwaardigheid en de algemene financiële toestand van de onderneming.

Aansprakelijkheid

De aansprakelijkheidsbeperking is geen vrijbrief. Het is noodzakelijk dat de oprichters van de vennootschap en de mandatarissen hun taak met de nodige zorgvuldigheid (d.i. mits naleving van de wettelijke voorschriften) vervullen, zoniet dreigt het vennootschapscherm doorprikt te worden door de schuldeisers. Dit kan ondermeer in volgende gevallen:

- **Faillissement binnen 3 jaar:** indien een vennootschap failliet gaat binnen de drie jaar na de oprichting, kan de curator de oprichters persoonlijk verantwoordelijk stellen indien het kapitaal van de vennootschap kennelijk ontoereikend was voor de voorgenomen activiteit over ten minste 2 jaar.
- **Bestuurdersaansprakelijkheid:** het Wetboek van Vennootschappen bevat diverse regels op basis waarvan de zaakvoerders of bestuurders persoonlijk aansprakelijk gesteld kunnen worden indien ze fouten begaan in de uitoefening van hun mandaat. Vooral de niet-doorstorting van BTW, bedrijfsvoorheffing en sociale bijdragen en overtredingen op het Wetboek

Investerings binnen vennootschap	
Reservering	100,00
-vennootschapsbelasting (33,99%)	-33,99
AANGROEI RESERVES	66,01
Aftrekbare uitgave	100,00
NETTO BESTEEDBAAR	100,00

Ludo Lievens, Lievens & Co Consulting

van Vennootschappen, geven in de praktijk aanleiding tot persoonlijke aansprakelijkheid.

Het risico op bestuurdersaansprakelijkheid is evenwel tot op zekere hoogte verzekeraar.

Conclusie

In het verleden was de beslissing om de onderneming of het vrij beroep onder een vennootschapsvorm te voeren vaak vanuit fiscale beweegredenen ingegeven. Anno 2014 zijn het veeleer juridisch-economische beweegredenen die de doorslag geven.

Op het fiscale vlak biedt de vennootschapsstructuur nog steeds belangrijke voordelen voor ondernemers die de winsten van de onderneming (her)investeren binnen de vennootschap. Ondernemers die winsten naar hun privé-vermogen wensen over te brengen, zullen fiscaal nog van een belangrijk tariefverschil (roerende voorheffing) kunnen genieten bij de oprichting van "nieuwe" vennootschappen met een verlaagd tarief in de roerende voorheffing van 15%.

Bovendien zijn er ook belangrijke niet-fiscale motieven om het professioneel vermogen onder te brengen in een afzonderlijke entiteit. Een juridische scheiding tussen het privé en het professioneel vermogen, alsook de rechtspersoonlijkheid bieden belangrijke troeven in de planning van de vooruitziende ondernemer. De mogelijkheid om te kunnen genieten van een aansprakelijkheidsbeperking vormt hierbij het sluitstuk.